

Terveyskioskin esiselvitys suuntasi toteutusta uudella tavalla

Terveyskioskien käytettävyyttä pohjoisimman ja Itä-Lapin alueella selvittänyt Lappilainen TerveysKioski -esiselvityshanke on loppusuoralla. Kiinteästi rakennettuja kioskeja paremmaksi ratkaisuksi nähtiin monitoimiautoon sijoitettavat palvelut. Terveys- ja lääkäripalvelujen lisäksi tärkeänä pidettiin sitä, että kioskeissa annettaisiin digitaalisten kehitysohjelmien toteuttamiseen tähtävää opastusta.

Esiselvityshankkeessa paneuduttiin terveyskioskien toteuttamiseen liittyviin teknisiin ja laiteratkaisuihin sekä viranomaisvaatimuksiin. Lappilaisessa Terveyskioskissa lähtökohtana on ollut se, että kioskissa olisi mahdollisuus tehdä laboratoriokokeita ja päästä etälääkärin vastaanotolle kuvapuhelinyhteyden avulla.

Kioskipalvelun suunnittelua varten järjestettiin 10 kylätilaisuutta, joissa kuultiin sivukylillä asuvien ihmisten tarpeita ja toiveita. Toiveet voitiin jakaa karkeasti ottaen kolmeen osakokonaisuuteen, joita olivat akuutit terveyspulmat, kroonisten sairauksien hoito ja seuranta sekä terveysneuvonta mukaan lukien terveystarkastukset ja terveyden edistäminen.

Kyläkuulemisissa vahvistui näkemys, että terveysteknologian käyttämiseen liittyvä osaamisen kehittäminen on vähintäänkin yhtä tärkeä osa terveyskioskitoimintaa kuin kioskin terveyspalvelut. Terveyskioskit voisivatkin olla tehokas keino ehkäistä digitaalista syrjäytymistä.

- Leikkisästi sanottuna terveyskioskin lääkäripalvelut voisivat olla kuin kahvipaketti kauppojen sisäänvetotuotteena. Näin pystyttäisiin houkuttelemaan digitaalisia palveluja vierastavia kädestä pitäen -ohjauksessa kokeilemaan, miten helppokäyttöistä terveysteknologiaa voi hyödyntää kuka tahansa, kuvailee hankkeen projektipäällikkö **Helena Lemminkäinen**.

Liikkuvan terveyskioskin pilotointiin voisi kokeilla vaikkapa Hilla-kirjastoautoa. Auton suunnittelussa on otettu huomioon mahdollisuus tehdä yhteistyötä eri toimijoiden kanssa.

- Jos ja kun terveyskioskeja lähdetään kokeilemaan, on tärkeää löytää riittävän iso taho toteuttamaan hanketta. Linkitys kotisairaanhoidon nousi kylissä vahvasti esiin, joten toimiva ratkaisu voisi olla niin sanottu private-public-partnership -malli, pohtii hankkeen vastuuhenkilö **Jyri Lilja** Lääkäriasema Aslakista.

Yhteistyömallissa päästäisiin ketterästi kokeilemaan ja markkinoimaan esimerkiksi ODA-hankkeen (Omat digitaalisen hyvinvointipalvelut) myötä tulevaa kotoa käsin käytettävää älykästä oirearvioita. Sodankylän kunta on yksi ODA-pilottikunnista. Ensimmäiset kuntalaisille tarkoitetut palvelut ovat käytössä kesästä alkaen.

Lappilainen TerveysKioski -esiselvityshankkeen toteutuksesta vastasi Sodankylässä toimiva Lääkäriasema Aslak. Hankkeen rahoitti Pohjoisimman Lapin Leader ry, ja hanke on osa Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelmaa.

Pohjoisin Lappi

**LÄÄKÄRIASEMA
ASLAK**